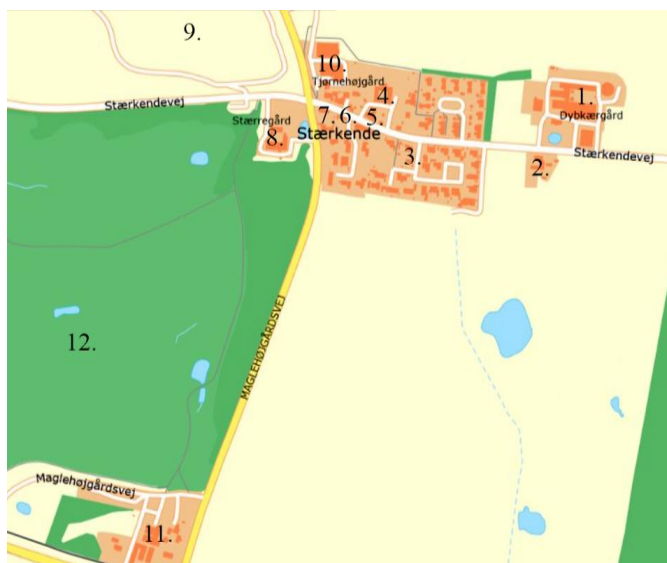

Stærkende

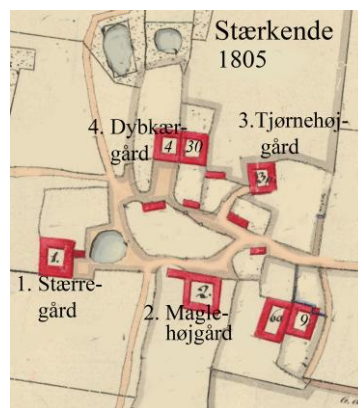

Historiske Byvandring i Høje-Taastrup Kommune: Stærkende

Har du lyst til at se en af kommunens mindste landsbyer, så er turen gennem Stærkende en tur for dig. Interessant er det, at landsbyen trods sin størrelse i 1885 fik hele to møller i hollandsk stil. Byvandringen er lidt utraditionel, da der ikke er fortov i Stærkende. Den er lettest at tage på cykel.

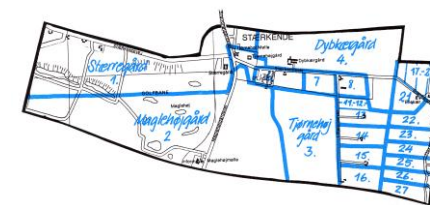
- **3.000 f.v.t.** I Stenalderen besøgte bønder fra bopladser ved Reerslev Stærkende.
- **1.700 f.v.t.** boede nogle bronzealderbønder her og byggede bronzealderhøje til deres afdøde. *Præstehøj*, der ses herfra og *Maglehøj* kan ses i dag,
- **Omkring år 0** fik landsbyen sit navn. Navnet består af adjektivet *stærk* og endelsen *-inge*, der betyder beboere. Stærkende betyder således: *Stedet med de stærke beboere*. Om folk i Stærkende har mere muskelkraft end andre, vi des ikke, men navnet indgyder en vis respekt.
- I **1334** blev Stærkende nævnt første gang i de skriftlige kilder som *Stærkinggæ*.
- I **1403** blev den nævnt som *Streckinge*.
- I **1600-tallet** bestod Stærkende af 7 gårde og nogle huse. Gårdene var meget forskellige i størrelse. 3 af gårdene var store gårde på over 100 td. land (*Stærregård*, *Maglehøjgård* og *Tjørnehøjgård*). 2 mellemstore gårde (*Dybkjærgård* og *gård matr. 5*) der hver var på 70 td. land Endelig var der to meget små gårde på 6-7 td. land (*Matr. 6-7*).

Både gårde og huse fæstede under forskellige herremænd.

I 1600-tallet fæstede 3 gårde (*Maglehøjgård*, *Tjørnehøjgård* og *Dybkjærgård*) og et par huse under *Roskilde Domkirke*. *Stærregård* fæstede under *Kronen*, mens resterende gårde og huse kom til at fæste under det nyoprettede gods *Gjeddesdal*.

- **1794** Stærkendes gårde bliver **udskiftet**. Landsbyen knækker i den forbindelse over i to.

De tre gårde fik plads på *Lillemo-sevej*, mens huse-ene meget sigende lå langs *Hovmarksvej*.

- **1800-tallet:** Da fæstefolk var billig arbejdskraft, fortsatte *Gjeddesdals* udflyttede huse med at fæste under *Gjeddesdal* til langt op i 1800-tallet.

- De 4 store gårde, der fæster under andre (*Stærregård*, *Dybkjærgård*, *Tjørnehøjgård* og *Maglehøjgård*) blev ved med at ligge i landsbyen, sammen med de resterende huse.

- Da *Dybkjærgård* var skilt fra sin jord, flyttede den i **1883** ud af landsbyen til sin jord.

- **1885:** *Møller Meyer* forvandlede et husmandssted til en Mølle og byggede en mølle i hollandsk stil (*Maglehøjgårdsvej 6*. Se fotoet på denne side og punkt 11). *Gårdejer Pedersen* byggede samme år også en mølle i hollandsk stil på den plads i Stærkende, hvor hans gård, *Dybkjærgård*, havde ligget indtil 1883 (*Tingstedvej 47*). Stærkende havde derfor fra 1885 hele **2 møller**, der begge var i hollandsk stil.

- Stærkende hører til *Reerslev Sogn*. Man gik derfor i kirke i *Reerslev Kirke*, ligesom børnene gik i skole i *Reerslev Skole*. Man benyttede dertil *Reerslevs hoker* fra 1860'erne og landsbyens *Brugs* fra 1892, ligesom man benyttede *Reerslevs Forsamlingshus* fra 1899.

- **1900-tallet:** Først bliver *Stærregård* og *Maglehøjgårds* jorde solgt til grusgrav. Siden anlagde man en golfbane der. *Maglehøj Mølle* i hollandsk stil ligger her endnu, mens *Tjørnehøj Mølle* er ombygget til ukendelighed.

I **2013** frasolgte *Dybkjærgård* sin jord for at sikre drikkevandet. Her er siden blevet plantet en skov på 72 ha, mens 48 ha i dag bruges til græsning. Skoven hedder *Solhøj Fælled*, og man regner med, at den i alt kommer til at omfatte 445 ha.

Start turen **øst** for Stærkende. Lidt uden for landsbyen ligger der på Stærkendevej på højre hånd en gård skjult bag nogle træer. Det er Dybkjærgård.

1. Dybkjærgård /Mat. 4 (Stærkendevej 173)

Det er en af de gamle gårde, der førhen fæstede under Roskilde domkirke. I 1801 overgik den til selveje. Oprindeligt lå gården inde i landsbyen. I forbindelse med udskiftningen 1794 blev den skilt fra sin jord. *Lars Pedersen*, der overtog gården i 1883, besluttede at flytte gården ud til jorden. Det hvide stuehus er fra 1890, mens alle laderne er nyere. Således er en lade fra 1969, en anden fra 1972, mens hele 3 lader er fra 1975. De to sidste bygninger er fra 1993 og 2001. Det er derfor let at se, at det har været et aktivt landbrug her indtil for nylig. Dette indtryk underbygges af, at der fortsat er en gylletank her.

I 2013 frasolgte Dybkjærgård sin jord. Der er siden blevet rejs skov på 72 ha af de gamle marker, mens 48 ha i dag henligger til græsning. Skoven hedder *Solhøj Fælded*. Man regner med, at den kommer til at omfatte 445 ha. Vest for gården græsser nogle heste. Ren idyl!

2. Gård fra 1884/Matr. 3f

(Stærkendevej 250)

På den anden side af vejen ligger der en mindre gård. Det er en fraskødning fra *Tjørnehøjgård* (se punkt 4). Gårdens gule stuehus er fra

1884. Bemærk et flot, hvidt murstensmønster i gavlen. Foruden stuehus er der 5 stalde. Den ældste stald fra 1914, mens de 4 andre er fra 1934.

Foran ses en **rod port**, der markerer, at nu kommer du ind i landsbyen Stærkende. På den anden side af porten er det svært at se, at man er kommet ind i en gammel landsby, for på begge sider af vejen ligger der nye villaer. Slå derfor et smut op ad Poul Hansens Vænge, der har navn efter Stærkendes gamle lokalhistoriker.

3. Hus fra 1850/Matr. 6 z

(Poul Hansens Vænge 4).

Huset er et gammelt husmandssted fra 1850. Det er en fraskødning fra en af Stærkendes små gårde (Matr. 6), som førhen lå her. Huset er stærkt ombygget, men adskiller sig meget fra de moderne villaer, der omgiver det i dag.

Vend om og tag tilbage til Stærkendevej.

Skjult bag nogle smukke, gamle huse, lidt væk fra vejen ligger lidt fremme en gård.

4. Tjørnehøjgård/

Matr. 3a

(Stærkendevej 161)

Tjørnehøjgård ligger på sin oprindelige plads. Den hed oprindeligt *Brosteensgård*, men skifter navn til *Tjørnehøjgaard* i 1922. Gården var, som de andre gårde, oprindeligt en fæstegård. Den blev selveje 1817.

Det er dog en nyere gård, der ligger her i dag. Gården er en stråtakket firlænget gård bygget af sten. Mens stuehuset og den ene længe er fra 1870, er de to andre længer fra 1880 og 1900.

Ret interessant så fraskødte *Peder Pedersen*, der havde ejet gården siden 1850, en del af sin mark, som lå overfor Dybkjærgårds jord øst for landsbyen, og byggede i 1884 en ny gård der (se punkt 2).

Foran Tjørnehøjgård ligger disse to smukke huse.

5. Fraskødet Husmandssted (Stærkendevej 165).

Foran Tjørnehøjgård ligger dette smukke stråtekte hus fra 1830. Det er en fraskødning fra nabohuset, som det er bygget sammen med.

Oprindeligt Husmandssted (Stærkendevej 163).

Huset er et gammelt jordløst hus (Matr. 28) fra 1728. Det var oprindeligt

et fæste-hus. Da det ikke fæstede under Gjeddeshal, blev det ved med at ligge i landsbyen efter udskiftningen. Efter det var blevet selveje i 1800-tallet, fraskødte ejeren i 1830 lidt af sin grund, og nabohuset (nr. 165) blev bygget.

På den modsatte side ligger der også to smukke gamle huse.

6. Husmandshus/Matr. 2b (Stærkendevej 238).

Huset ligger på et hjørne og er en fraskødning fra Maglehøjgård. Det er et smukt hvidt stråtekt hus

fra 1867. Her holdt en træskomager til omk. år 1900.

7. Husmandshus/Matr. 7a (Stærkendevej 236).

Huset ligger på hjørnet af Maglehøjgårdsvej og Stærkendevej. Det er en flot

indgang til landsbyen fra denne side. Huset er et smukt gammelt husmandshus fra 1878. Det er en fraskødning fra den lille gård matr. 7a

Historiske Byvandring i Høje-Taastrup Kommune: Stærkende

Du er nu ude af Stærkende igen.

8. Førhen Stærregård

På den anden side af vejen ligger et moderne hus fra 1982/2013. Det var her Stærregård (Matr. 1) før lå, der smukt spejlede sig i gadekæret

foran gården. Stærregården frasolgte ligesom Maglehøjgård i 1900-tallet sin jord til grusgrav. I dag er der golfbane på de gamle marker (se punkt 12)

9. Præstehøj

Til højre ses i det fjerne en bronzealderhøj, der hedder Præstehøj. Den er 3.800 år gammel. Den vidner om, at der har boet mennesker her siden bronzealderen.

10. Tjørnehøj Mølle /Matr. 4 f. (Tingstedvej 47)

Man kan ikke se, at der har ligget en mølle her siden 1885, kun navnet A/S Tjørnehøj Mølle indikerer dette. Møllen blev i sin tid bygget på det sted, hvor Dybkjærgård oprindeligt lå (se punkt 1). Møllen blev bygget i 1885 af Hans Pedersen fra Dybkjærgård. Han frasolgte den i 1891. Selvom den hollandske mølle er nedrevet, så har der også senere været mølledrift her. Tjørnehøj

Tekst: Else Trier. Foto: Jørgen Piil og Else Trier, 2025

Mølle har siden 1989 været ejet af Dansk Landbrugs Grovvarer-selskab DLG.

Har du lyst til at se Stærkendes anden mølle, skal du følge Maglehøjgårdsvej.

11. Maglehøj Mølle (Maglehøjgårdsvej 6)

Møllen ligger her endnu, selvom den kun har halvdelen af sine vinger. Den blev bygget af Møller Meyer i 1885 og er siden i generationer blevet i familiens eje. Den ejes fortsat af familien.

12. Hedeland

Nær ved Maglehøj Mølle er der en mindesten over Hedeland. På ste-nen står bl.a. "I/S Hedeland blev stiftet den 1. april 1978". Siden har selskabet omdannet de udgravede grusgrave til et blomstrende rekreativt område med opera, skibakke, vinmarker etc. Jorden fra 2 af Stærkendes gårde lægger i dag grund til en golfbane. Kik nærmere på den. Midt på den moderne golfbane rager bronzealderhøjen Maglehøj op og minder en om oldtiden

Har du fået lyst til at se nærmere på Reerslev eller på andre af Høje-Taastrup Kommunes 14 landsbyer, så kan du hente de Historisk byvandring ved at klikke på QR-koden

